3-§. TUSHUNCHALAR

- 5. **Buxgalteriya schyoti** korxonalar iqtisodiy resurslarining holati va harakati haqidagi buxgalteriya axborotini qayd etish va saqlash uslubi va ularga boʻlgan talablar.
- 6. **Doimiy schyotlar** bu hisobot davri oxiriga saldoga ega boʻlib, buxgalteriya balansida aks ettiriladigan aktivlar, majburiyatlar, sarmoyalar schyotlaridir. Doimiy schyotlar aktiv, passiv, kontr-aktiv va kontr-passivlarga boʻlinadi.
- 7. **Aktiv schyot (A)** bu aktivlarni aks ettirishga moʻljallangan schyot boʻlib, unda iqtisodiy resurslarning qoldigʻi va koʻpayishi schyotning debetida, kamayishi esa kredit boʻyicha aks ettiriladi.
- 8. **Passiv schyot (P)** bu majburiyat va sarmoyani aks ettirishga moʻljallangan schyot boʻlib, unda majburiyat va sarmoyaning qoldigʻi va koʻpayishi schyotning krediti boʻyicha, kamayishi esa debet boʻyicha aks ettiriladi.
- 9. **Kontr-aktiv schyot (KA)** bu u bilan bogʻliq boʻlgan aktiv schyotning saldosidan chegiriladigan moliyaviy hisobotda aktivning sof qiymatini aks ettiruvchi schyotdir.
- 10. Kontr-passiv schyot (KP) bu u bilan bogʻliq boʻlgan passiv schyotning saldosidan chegiriladigan

moliyaviy hisobotda majburiyat yoki sarmoyaning sof qiymatini aks ettiruvchi schyotdir.

- 11. **Tranzit schyotlar (T)** bu hisobot davrida foydalaniladigan, lekin yopiladigan Moliyaviy natijalar toʻgʻrisidagi hisobotda aks ettiriladigan hisobot davri oxiriga qoldiqqa ega boʻlmaydigan daromadlar va xarajatlarning vaqtinchalik schyotlaridir.
- 12. **Balansdan tashqari schyotlar (Z)** bu korxonaga qarashli boʻlmagan, lekin vaqtinchalik tasarrufida boʻlgan, aktivlarning mavjudligi va harakati, shartli huquqlar va majburiyatlar haqidagi axborotni umumlashtirishga moʻljallangan schyotlar. Bu schyotlar boshqa schyotlar bilan oʻzaro bogʻlanmaydi va korxonaning hisobotida aks ettirilmaydi.